

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายกต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ตอนที่ 4 ผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก

ตอนที่ 5 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก

ตอนที่ 6 ปัญหา และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคม

การศึกษาปัจจัยพื้นฐานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล 2) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และ 3) ปัจจัยทางสังคมของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

1.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	157	77.7
หญิง	45	22.3
2. อายุ (ปี)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 40	14	6.9
41 – 50	61	30.2
51 - 60	76	37.6
มากกว่า 60	51	25.3
ค่าต่ำสุด = 29 : ค่าสูงสุด = 84 : ค่าเฉลี่ย = 54.09 : ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 9.729		
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	73	36.1
มัธยมศึกษาตอนต้น	45	22.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช.	56	27.7
อนุปริญญาตรี/ปวส.	16	7.9
ปริญญาตรี	12	6.0

จากตารางที่ 4.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.1.1 เพศ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านส่วนใหญ่ คือร้อยละ 77.7 เป็นเพศชาย และร้อยละ 22.3 เป็นเพศหญิง

1.1.2 อายุ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านร้อยละ 37.6 มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี รองลงมา ร้อยละ 30.2 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 25.3 มีอายุมากกว่า 60 ปี และร้อยละ 6.9 มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี ตามลำดับ โดยอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีอายุน้อยที่สุด 29 ปี มากที่สุด 84 ปี และมีอายุเฉลี่ย 54.09 ปี

1.1.3 ระดับการศึกษา อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 36.1 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 27.7 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.) ร้อยละ 22.3 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 7.9 จบการศึกษาระดับอนุปริญาตรี หรือเทียบเท่า (ปวส.) และมีเพียงร้อยละ 6.0 ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านประกอบด้วย จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้รวมของครัวเรือนต่อปี พื้นที่ทำการเกษตร ได้ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2 – 4.4

ตารางที่ 4.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (ด้านจำนวนแรงงานในครัวเรือน) ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)		
1-2	99	49.0
3-4	90	44.6
มากกว่า 4	13	6.4
ค่าต่ำสุด = 1 : ค่าสูงสุด = 9 : ค่าเฉลี่ย = 2.81 : ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.303		

จากตารางที่ 4.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (ด้านจำนวนแรงงานในครัวเรือน) ผลการวิจัยพบว่า

1.2.1 จำนวนแรงงานในครัวเรือน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 49.0 มีจำนวนแรงงานภายในครัวเรือน ระหว่าง 1 – 2 คน รองลงมาร้อยละ 44.6 มีจำนวนแรงงานภายในครัวเรือนระหว่าง 3 – 4 คน และมีเพียงร้อยละ 6.4 ที่มีจำนวนแรงงานภายในครัวเรือนมากกว่า 4 คน โดยมีจำนวนแรงงานภายในครัวเรือนน้อยสุด 1 คน มากสุด 9 คน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.81 คน

ตารางที่ 4.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (ด้านรายได้รวมของครัวเรือนต่อปี) ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้รวมของครัวเรือน (บาท/ปี)		
1. รายได้จากการทำงานอาชีพในภาคการเกษตร		
ไม่มีรายได้จากการทำอาชีพในภาคการเกษตร	3	1.5
มีรายได้	199	98.5
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000	54	26.7
100,001 – 200,000	55	27.2
200,001 – 300,000	43	21.3
300,001 – 400,000	17	8.4
400,001 – 500,000	12	6.0
มากกว่า 500,000	18	8.9
ค่าต่ำสุด = 10,000 : ค่าสูงสุด = 1,000,000 : ค่าเฉลี่ย = 253,269.85 : ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 191,698.016		
2. รายได้จากการทำงานอาชีพนอกภาคการเกษตร		
ไม่มีรายได้จากการทำอาชีพนอกภาคการเกษตร	48	23.8
มีรายได้	154	76.2
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000	37	18.3
50,001 - 100,000	75	37.1
100,001 - 150,000	18	8.9
150,001 - 200,000	9	4.5
200,001 - 250,000	2	1.0
มากกว่า 250,000	13	6.4
ค่าต่ำสุด = 5,000 : ค่าสูงสุด = 1,000,000 : ค่ามัธยฐาน = 96,000.00		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 202		
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. รวมรายได้ทั้งหมดของครัวเรือน		
ไม่มีรายได้	0	0.0
มีรายได้	202	100.0
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000	17	8.4
100,001 – 200,000	46	22.8
200,001 – 300,000	47	23.3
300,001 – 400,000	40	19.8
400,001 – 500,000	21	10.4
มากกว่า 500,000	31	15.3
ค่าต่ำสุด = 47,000 : ค่าสูงสุด = 1,480,000 : ค่าเฉลี่ย = 338,227.23 : ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 220,590.843		

จากตารางที่ 4.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (ด้านรายได้รวมของครัวเรือนต่อปี) ผลการวิจัยพบว่า

1.2.2 รายได้จากการทำงานในภาคการเกษตร อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านร้อยละ 27.2 มีรายได้จากการทำอาชีพในภาคการเกษตรอยู่ระหว่าง 100,001 – 200,000 บาท/ปี รองลงมา ร้อยละ 26.7 มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาท ร้อยละ 21.3 มีรายได้อยู่ระหว่าง 200,001 – 300,000 บาท/ปี ร้อยละ 8.9 มีรายได้มากกว่า 500,000 บาท/ปี ร้อยละ 8.4 มีรายได้อยู่ระหว่าง 300,001 – 400,000 บาท/ปี ร้อยละ 6.0 มีรายได้อยู่ระหว่าง 400,001 – 500,000 บาท/ปี และมีเพียง ร้อยละ 1.5 ที่ไม่มีรายได้จากการทำอาชีพในภาคการเกษตร โดยมีรายได้จากการทำอาชีพในภาคการเกษตร สูงสุด 1,000,000 บาท/ปี ต่ำสุด 10,000 บาท/ปี และมีรายได้เฉลี่ย 253,269.85 บาท/ปี

1.2.3 รายได้จากการทำงานนอกภาคการเกษตร อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 37.1 มีรายได้จากการทำอาชีพนอกภาคการเกษตรอยู่ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท/ปี รองลงมา ร้อยละ 23.8 ไม่มีรายได้ ร้อยละ 18.3 มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 50,000 บาท/ปี ร้อยละ 8.9 มีรายได้อยู่ระหว่าง 100,001 – 150,000 บาท/ปี ร้อยละ 6.4 มีรายได้มากกว่า 250,000 บาท/ปี ร้อยละ 4.5 มีรายได้อยู่ระหว่าง 150,001 – 200,000 บาท/ปี ร้อยละ 1.0 มีรายได้อยู่ระหว่าง 200,001 – 250,000 บาท/ปี และ ร้อยละ 23.8 ไม่มีรายได้จากการทำอาชีพนอกภาคการเกษตร โดยมีรายได้จากการทำอาชีพนอกภาคการเกษตรสูงสุด 1,000,000 บาท/ปี ต่ำสุด 5,000 บาท และมีรายได้เฉลี่ย 118,651.71 บาท/ปี

1.2.4 รวบรวมรายได้ทั้งหมดของครัวเรือน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 23.3 มีรายได้รวมทั้งหมดของครัวเรือนอยู่ระหว่าง 200,001 – 300,000 บาท/ปี รองลงมาร้อยละ 22.8 มีรายได้อยู่ระหว่าง 100,001 – 200,000 บาท/ปี ร้อยละ 19.8 มีรายได้อยู่ระหว่าง 300,001 – 400,000 บาท/ปี ร้อยละ 15.3 มีรายได้มากกว่า 500,000 บาท/ปี ร้อยละ 10.4 มีรายได้อยู่ระหว่าง 400,001 – 500,000 บาท/ปี และมีเพียงร้อยละ 8.4 ที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาท/ปี โดยอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีรายได้รวมทั้งหมดของครัวเรือนสูงสุด 1,480,000 บาท/ปี ต่ำสุดมีรายได้ 47,000 บาท/ปี และมีรายได้รวมเฉลี่ย 338,227.23 บาท/ปี

ตารางที่ 4.4 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (ด้านพื้นที่ทำการเกษตร) ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202		
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)		
1. ที่ดินของตนเอง		
ไม่มีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง	50	24.8
มีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง	152	75.2
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10	61	30.2
11 - 20	37	18.3
21 - 30	29	14.4
31 - 40	10	4.9
มากกว่า 40	15	7.4
ค่าต่ำสุด = 0.5 : ค่าสูงสุด = 80.0 : ค่าเฉลี่ย = 18.55 : ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 15.774		
2. ที่ดินเช่า		
ไม่มีพื้นที่เช่า	74	36.6
มีพื้นที่เช่า	128	63.4
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15	25	12.4
16-30	32	15.8
31-45	26	12.9
46-60	19	9.4
มากกว่า 60	26	12.9
ค่าต่ำสุด = 1.5 : ค่าสูงสุด = 130.0 : ค่าเฉลี่ย = 41.43 : ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 29.054		

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 202		
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. ที่ดินซึ่งไม่เสียค่าเช่า/ที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่า		
ไม่มีพื้นที่ไม่เสียค่าเช่า/ที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่า	183	90.6
มีพื้นที่ไม่เสียค่าเช่า/ที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่า	19	9.4
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10	10	4.9
11-20	7	3.5
มากกว่า 20	2	1.0
ค่าต่ำสุด = 1.5 : ค่าสูงสุด = 24.5 : ค่าเฉลี่ย = 11.50 : ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 8.546		
4. พื้นที่ทำการเกษตรรวม		
ไม่มีพื้นที่ทำการเกษตร	0	0.0
มีพื้นที่ทำการเกษตร	202	100.0
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20	58	28.7
21 – 40	55	27.2
41 – 60	49	24.3
61 – 80	20	9.9
มากกว่า 80	20	9.9
ค่าต่ำสุด = 0.5 : ค่าสูงสุด = 143.0 : ค่าเฉลี่ย = 41.29 : ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 29.868		

จากตารางที่ 4.4 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (ด้านพื้นที่ทำการเกษตร) ผลการวิจัยพบว่า

1.2.5 พื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 30.2 มีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง ไม่เกิน 10 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 18.3 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 11 – 20 ไร่ ร้อยละ 14.4 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 21 – 30 ไร่ ร้อยละ 7.4 มีพื้นที่มากกว่า 40 ไร่ ร้อยละ 4.9 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 31 – 40 ไร่ และร้อยละ 24.8 ไม่มีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเองสูงสุด 80 ไร่ ต่ำสุด 0.5 ไร่ และมีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเองเฉลี่ย 18.55 ไร่

1.2.6 พื้นที่เช่าเพื่อทำการเกษตร อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 36.6 ไม่มีพื้นที่เช่าเพื่อทำการเกษตร ร้อยละ 15.8 มีพื้นที่เช่าอยู่ระหว่าง 16 – 30 ไร่ ร้อยละ 12.9 มีพื้นที่เช่าอยู่ระหว่าง 31 – 45 ไร่ และมากกว่า 60 ไร่ ร้อยละ 12.4 มีพื้นที่เช่าน้อยกว่า 15 ไร่ และมีเพียงร้อยละ 9.4 ที่มีพื้นที่เช่าอยู่ระหว่าง 46 – 60 ไร่ โดยมีพื้นที่เช่าเพื่อทำการเกษตรสูงสุด 130 ไร่ ต่ำสุด 1.5 ไร่ มีพื้นที่เช่าเพื่อทำการเกษตรเฉลี่ย 41.43 ไร่

1.2.7 พื้นที่ทำการเกษตรซึ่งไม่เสียค่าเช่า/ที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่า

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 90.6 ไม่มีพื้นที่ทำการเกษตรซึ่งไม่เสียค่าเช่า/ที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่า ร้อยละ 4.9 มีพื้นที่ไม่เกิน 10 ไร่ ร้อยละ 3.5 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 11 – 20 ไร่ และมีเพียงร้อยละ 1.0 ที่มีพื้นที่มากกว่า 20 ไร่ โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรซึ่งไม่เสียค่าเช่า/ที่ดินซึ่งบุคคลอื่นให้ทำกินเปล่าสูงสุด 24.5 ไร่ ต่ำสุด 1.5 ไร่ มีพื้นที่เฉลี่ย 11.50 ไร่

1.2.8 พื้นที่ทำการเกษตรรวม

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 28.7 มีพื้นที่ทำการเกษตรรวมน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ไร่ รองลงมาร้อยละ 27.2 มีพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ระหว่าง 21 – 40 ไร่ ร้อยละ 24.3 มีพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ระหว่าง 41 – 60 ไร่ ร้อยละ 9.9 มีพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ระหว่าง 61 – 80 ไร่ และมีพื้นที่ทำการเกษตรมากกว่า 80 ไร่ โดยมีพื้นที่รวมสูงสุด 143 ไร่ ต่ำสุด 0.5 ไร่ และมีพื้นที่ทำการเกษตรรวมเฉลี่ย 41.29 ไร่

1.3 ปัจจัยทางสังคม

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ประกอบด้วย ความเป็นผู้นำในชุมชน การเป็นอาสาสมัครเกษตรสาขาอื่นๆ การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร และการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.5 - 4.9

ตารางที่ 4.5 ปัจจัยทางสังคม (ความเป็นผู้นำในชุมชน) ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202		
ปัจจัยทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความเป็นผู้นำในชุมชน		
ไม่เป็นผู้นำในชุมชน	31	15.3
เป็นผู้นำในชุมชน*	171	84.7
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	43	21.3
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/สารวัตรกำนัน	40	19.8
สมาชิกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อบต./เทศบาล	26	12.9
คณะกรรมการหมู่บ้าน	120	59.4
อื่นๆ ได้แก่ แก่สม. อปพร.	10	5.0

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.5 ปัจจัยทางสังคม (ความเป็นผู้นำในชุมชน) ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.3.1 ความเป็นผู้นำในชุมชน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 59.4 มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน รองลงมาร้อยละ 21.3 มีตำแหน่งเป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 19.8 มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/สารวัตรกำนัน และร้อยละ 12.9 มีตำแหน่งเป็นสมาชิกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อบต./เทศบาล มีเพียงร้อยละ 15.3 ไม่มีตำแหน่งผู้นำในชุมชน

ตารางที่ 4.6 ปัจจัยทางสังคม (การเป็นอาสาสมัครเกษตรสาขาอื่นๆ) ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202

ปัจจัยทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเป็นอาสาสมัครเกษตรสาขาอื่นๆ*		
อาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์	20	9.9
อาสาสมัครฝนหลวง	1	0.5
อาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี	9	4.5
ประมงอาสา	16	7.9
อาสาปศุสัตว์	9	4.5
หมอดินอาสา	45	22.3
เกษตรหมู่บ้าน	180	89.1
อาสาสมัครสหกรณ์	5	2.5
อาสาสมัครชลประทาน	8	4.0
อาสาสมัครปฏิบัติรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	2	1.0
อาสาสมัครชวานาชั้นนำ	9	4.5
ผู้แทนสภาเกษตรกรระดับหมู่บ้าน	25	12.4

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.6 ปัจจัยทางสังคม (การเป็นอาสาสมัครเกษตรสาขาอื่นๆ) ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.3.2 การเป็นอาสาสมัครเกษตรสาขาอื่นๆ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 89.1 เป็นเกษตรหมู่บ้าน รองลงมาร้อยละ 22.3 เป็นหมอดินอาสา ร้อยละ 12.4 เป็นผู้แทนสภาเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 9.9 เป็นอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 7.9 เป็นประมงอาสา ร้อยละ 4.5 เป็นอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี อาสาปศุสัตว์ อาสาสมัครชวานาชั้นนำ

ร้อยละ 4.0 เป็นอาสาสมัครชลประทาน ร้อยละ 2.5 เป็นอาสาสมัครสหกรณ์ ร้อยละ 1.0 เป็นอาสาสมัครปฏิบัติที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และมีเพียงร้อยละ 0.5 เป็นอาสาสมัครฝนหลวง

ตารางที่ 4.7 ปัจจัยทางสังคม (การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร) ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202		
ปัจจัยทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร		
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร	24	11.9
เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร*	178	88.1
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	16	7.9
วิสาหกิจชุมชน	53	26.2
กลุ่มเกษตรกร	63	31.2
กลุ่มธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	135	66.8
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	32	15.8
อื่นๆ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร กลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตร	7	3.5
กองทุนหมู่บ้าน		

จากตารางที่ 4.7 ปัจจัยทางสังคม (การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร) ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.3.3 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 66.8 เป็นสมาชิกกลุ่มธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รองลงมา ร้อยละ 31.2 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 26.2 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 15.8 เป็นสมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ร้อยละ 11.9 ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร และมีเพียงร้อยละ 7.9 ที่เป็นสมาชิกกลุ่มกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ตารางที่ 4.8 ปัจจัยทางสังคม (การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร) ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202		
ปัจจัยทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (ครั้งต่อปี)		
ไม่เคยติดต่อ	4	2.0
เคยติดต่อ	198	98.0
1-5	74	36.6
6-10	58	28.7
11-15	36	17.8
16-20	21	10.4
มากกว่า 20	9	4.5
ค่าต่ำสุด = 1 : ค่าสูงสุด = 36 : ค่าเฉลี่ย = 9.39 : ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 6.761		

จากตารางที่ 4.8 ปัจจัยทางสังคม (การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร) ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.3.4 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 36.6 เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร อยู่ระหว่าง 1 - 5 ครั้งต่อปี รองลงมา ร้อยละ 28.7 เคยติดต่ออยู่ระหว่าง 6 - 10 ครั้งต่อปี ร้อยละ 17.8 เคยติดต่ออยู่ระหว่าง 11 - 15 ครั้งต่อปี ร้อยละ 10.4 เคยติดต่ออยู่ระหว่าง 16 - 20 ครั้งต่อปี ร้อยละ 4.5 เคยติดต่อมากกว่า 20 ครั้งต่อปี และมีเพียงร้อยละ 2.0 บอกว่าไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร โดยมีจำนวนครั้งที่ติดต่อสูงสุด 36 ครั้งต่อปี ต่ำสุด 1 ครั้งต่อปี และมีการติดต่อเฉลี่ย 9.39 ครั้งต่อปี

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

การศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ประกอบด้วย 1) การได้รับการฝึกอบรม 2) แหล่งความรู้ด้านการเกษตร และ 3) การได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงาน โดยนำผลการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 4.9 – 4.11

ตารางที่ 4.9 การได้รับการฝึกอบรมของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202

เรื่องที่ได้รับการฝึกอบรม	ระดับการได้รับการฝึกอบรม						\bar{X}	S.D.	แปลความ
	จำนวน (ร้อยละ)								
	ไม่ เคย	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
1. บทบาทหน้าที่และความสำคัญของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	0 (0.0)	7 (3.5)	12 (5.9)	81 (40.1)	88 (43.6)	14 (6.9)	3.45	0.846	มาก
2. การขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.)	0 (0.0)	3 (1.5)	4 (2.0)	56 (27.7)	100 (49.5)	39 (19.3)	3.83	0.811	มาก
3. การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.)	0 (0.0)	3 (1.5)	10 (5.0)	64 (31.7)	102 (50.5)	23 (11.4)	3.65	0.803	มาก
4. การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน	2 (1.0)	7 (3.5)	24 (11.9)	108 (53.5)	47 (23.3)	14 (6.9)	3.18	0.863	ปานกลาง
5. เทคนิคการถ่ายทอดความรู้	1 (0.5)	10 (5.0)	31 (15.3)	92 (45.5)	57 (28.2)	11 (5.4)	3.14	0.917	ปานกลาง
6. การสำรวจและเฝ้าระวังศัตรูพืช	1 (0.5)	5 (2.5)	19 (9.4)	85 (42.1)	69 (34.2)	23 (11.4)	3.43	0.903	มาก
7. การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ	1 (0.5)	4 (2.0)	11 (5.4)	89 (44.1)	61 (30.2)	36 (17.8)	3.57	0.915	มาก
				รวม			3.46	0.644	มาก

2.1 การได้รับการฝึกอบรม จากการศึกษาการได้รับการฝึกอบรมของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.9 พบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านได้รับการฝึกอบรมมีค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ร้อยละ 53.5 เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 50.5 การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.) อยู่ในระดับมาก และร้อยละ 49.5 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และมีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม 4 เรื่อง คือร้อยละ 1.0 เรื่องการจัดทำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 0.5 เท่ากัน 3 เรื่อง คือ เรื่องเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ การสำรวจและเฝ้าระวังศัตรูพืช และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละข้อ โดยไม่นำค่าของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่ตอบว่าไม่เคยได้รับการฝึกอบรมมาคิดคำนวณ เพื่อจัดกลุ่มระดับการได้รับการฝึกอบรมของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน พบว่าระดับการได้รับการฝึกอบรมของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.46 เมื่อพิจารณารายละเอียดการได้รับการฝึกอบรมในแต่ละเรื่อง พบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านได้รับการฝึกอบรมในระดับมาก 5 เรื่อง คือ การขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.) การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ บทบาทหน้าที่และความสำคัญของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และการสำรวจและเฝ้าระวังศัตรูพืช โดยมีค่าเฉลี่ย 3.83 3.65 3.57 3.45 และ 3.43 ตามลำดับ และพบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านได้รับการฝึกอบรมในระดับปานกลาง 2 เรื่อง คือ การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.18 และ 3.14 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แหล่งความรู้ด้านการเกษตรของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202

แหล่งความรู้ด้าน การเกษตร	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร/ความรู้ จำนวน (ร้อยละ)						\bar{X}	S.D.	แปลความ
	ไม่	น้อย	น้อย	ปาน	มาก	มาก			
	เคย	ที่สุด	กลาง	มาก	ที่สุด				
1. วิทยุกระจายเสียง	2 (1.0)	15 (7.4)	36 (17.8)	75 (37.1)	61 (30.2)	13 (6.4)	3.10	1.019	ปานกลาง
2. วิทยุโทรทัศน์	0 (0.0)	5 (2.5)	17 (8.4)	62 (30.7)	88 (43.6)	30 (14.9)	3.60	0.926	มาก
3. หนังสือพิมพ์	6 (3.0)	27 (13.4)	36 (17.8)	66 (32.7)	60 (29.7)	7 (3.5)	2.92	1.088	ปานกลาง
4. อินเทอร์เน็ต	63 (31.2)	58 (28.7)	40 (19.8)	28 (13.9)	8 (4.0)	5 (2.5)	2.01	1.087	น้อย
5. เอกสารทางวิชาการ/ วารสาร	3 (1.5)	14 (6.9)	28 (13.9)	94 (46.5)	59 (29.2)	4 (2.0)	3.06	0.894	ปานกลาง
6. คู่มือการปฏิบัติงาน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	0 (0.0)	4 (2.0)	21 (10.4)	80 (39.6)	82 (40.6)	15 (7.4)	3.41	0.849	มาก
7. การประชุม/สัมมนา/ ฝึกอบรม	0 (0.0)	1 (0.5)	23 (11.4)	102 (50.5)	66 (32.7)	10 (5.0)	3.30	0.755	ปานกลาง
8. ศึกษาดูงาน	6 (3.0)	25 (12.4)	51 (25.2)	78 (38.6)	33 (16.3)	9 (4.5)	2.74	1.031	ปานกลาง
9. เพื่อนอาสาสมัคร เกษตร/อาสาสมัครเกษตร หมู่บ้าน	1 (0.5)	8 (4.0)	38 (18.8)	82 (40.6)	62 (30.7)	11 (5.4)	3.15	0.926	ปานกลาง
10. ผู้นำชุมชน	1 (0.5)	3 (1.5)	33 (16.3)	74 (36.6)	75 (37.1)	16 (7.9)	3.34	0.897	ปานกลาง
11. เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตร	0 (0.0)	1 (0.5)	6 (3.0)	50 (24.8)	112 (55.4)	33 (16.3)	3.84	0.743	มาก
12. เจ้าหน้าที่หน่วยงาน อื่นๆ	4 (2.0)	10 (5.0)	41 (20.3)	79 (39.1)	62 (30.7)	6 (3.0)	3.07	0.918	ปานกลาง
รวม							3.15	0.559	ปานกลาง

2.2 แหล่งความรู้ด้านการเกษตร จากการศึกษาแหล่งความรู้ด้านการเกษตรที่อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.10 พบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ด้านการเกษตร จากแหล่งต่างๆ มีค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ร้อยละ 55.4 จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในระดับมาก ร้อยละ 50.5 การประชุม/สัมมนา/ฝึกอบรม ในระดับปานกลาง และร้อยละ 46.5 เอกสารทางวิชาการ/วารสาร ในระดับปานกลาง ตามลำดับ และมีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่ไม่เคยได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ด้านการเกษตร จากแหล่งต่างๆ 8 แหล่ง คือ ร้อยละ 31.2 จากอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 3.0 หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 3.0 ศึกษาดูงาน ร้อยละ 2.0 เจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นๆ ร้อยละ 1.5 เอกสารทางวิชาการ/วารสาร ร้อยละ 1.0 วิทยุกระจายเสียง ร้อยละ 0.5 เท่ากัน จากเพื่อนอาสาสมัครเกษตร/อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และผู้นำชุมชน ตามลำดับ

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละข้อโดยไม่นำค่าของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่ตอบว่าไม่เคยได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ด้านการเกษตร จากแหล่งต่างๆ มาคิดคำนวณ เพื่อจัดกลุ่มระดับการได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ด้านการเกษตร จากแหล่งต่างๆ ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน พบว่าระดับการได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ด้านการเกษตร จากแหล่งต่างๆ ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในภาพรวมมีอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.15 เมื่อพิจารณารายละเอียดแหล่งความรู้ด้านการเกษตรในแต่ละด้าน พบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีระดับการได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ในระดับมาก 3 แหล่ง คือจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร วิทยุโทรทัศน์ และคู่มือการปฏิบัติงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.84 3.60 และ 3.41 ตามลำดับ มีระดับการได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ในระดับปานกลาง 8 แหล่งคือ จากผู้นำชุมชน การประชุม/สัมมนา/ฝึกอบรม เพื่อนอาสาสมัครเกษตร/อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน วิทยุกระจายเสียง เจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นๆ เอกสารทางวิชาการ/วารสาร หนังสือพิมพ์ และศึกษาดูงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.34 3.30 3.15 3.10 3.07 3.06 2.92 และ 2.74 ตามลำดับ และพบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีระดับการได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ในระดับน้อย จากอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ย 2.01

ตารางที่ 4.11 การได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202

การได้รับการสนับสนุน การปฏิบัติงานจาก หน่วยงาน	ระดับการได้รับการสนับสนุน						\bar{X}	S.D.	แปลความ
	ไม่ เคย	จำนวน (ร้อยละ)							
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
1. การฝึกอบรมด้าน การเกษตร	0 (0.0)	4 (2.0)	25 (12.4)	92 (45.5)	72 (35.6)	9 (4.5)	3.28	0.813	ปานกลาง
2. การให้คำแนะนำใน การแก้ไขปัญหาจาก เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตร	0 (0.0)	5 (2.5)	9 (4.5)	69 (34.2)	97 (48.0)	22 (10.9)	3.60	0.836	มาก
3. การมาเยี่ยมเยียนและ ดูแลการปฏิบัติงานจาก เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตร	0 (0.0)	3 (1.5)	16 (7.9)	69 (34.2)	92 (45.5)	22 (10.9)	3.56	0.845	มาก
4. การไปทัศนศึกษา ดูงาน การพัฒนาด้าน การเกษตรต่างๆ เพื่อ เพิ่มพูนความรู้	7 (3.5)	36 (17.8)	42 (20.8)	76 (37.6)	38 (18.8)	3 (1.5)	2.64	1.043	ปานกลาง
5. สนับสนุนช่วยเหลือ ในการประสานงานกับ หน่วยงานทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน	2 (1.0)	11 (5.4)	33 (16.3)	90 (44.6)	58 (28.7)	8 (4.0)	3.10	0.911	ปานกลาง
6. สนับสนุนข้อมูล ข่าวสารด้านการเกษตร	0 (0.0)	9 (4.5)	21 (10.4)	91 (45.0)	71 (35.1)	10 (5.0)	3.26	0.877	ปานกลาง
7. สนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ ในการ ปฏิบัติงาน	21 (10.4)	26 (12.9)	50 (24.8)	72 (35.6)	30 (14.9)	3 (1.5)	2.64	0.977	ปานกลาง

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

การได้รับการสนับสนุน การปฏิบัติงานจาก หน่วยงาน	ไม่เคย	ระดับการได้รับการสนับสนุน จำนวน (ร้อยละ)					\bar{X}	S.D.	แปลความ
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
		8. สนับสนุนค่าน้ำมัน เชื้อเพลิง เบี้ยเลี้ยง ใน การปฏิบัติงาน	60 (29.7)	41 (20.3)	46 (22.8)	34 (16.8)			
9. จัดให้ท่านได้มีโอกาส ได้พบปะแลกเปลี่ยน เรียนรู้ กับเพื่อน อาสาสมัครเกษตร หมู่บ้าน	0 (0.0)	24 (11.9)	40 (19.8)	90 (44.6)	44 (21.8)	4 (2.0)	2.82	0.971	ปานกลาง
10. ได้รับความสนับสนุน ปัจจัยการผลิต/วัสดุทาง การเกษตรจากโครงการ ส่งเสริมการเกษตรต่างๆ	16 (7.9)	23 (11.4)	48 (23.8)	77 (38.1)	34 (16.8)	4 (2.0)	2.72	0.974	ปานกลาง
รวม							3.00	0.652	ปานกลาง

2.3 การได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงาน จากการศึกษาระดับการได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.11 พบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงานมีค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ร้อยละ 48.0 การให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 45.5 เท่ากัน การฝึกอบรมด้านการเกษตร และการมาเยี่ยมเยียนและดูแลการปฏิบัติงานจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ตามลำดับ และมีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่ไม่เคยได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงาน 5 ประเด็น คือ ร้อยละ 29.7 สนับสนุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เบี้ยเลี้ยง ในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 10.4 สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 7.9 ได้รับความสนับสนุนปัจจัยการผลิต/วัสดุทางการเกษตรจากโครงการส่งเสริมการเกษตรต่างๆ ร้อยละ 3.5 การไปทัศนศึกษาดูงาน การพัฒนาด้านการเกษตรต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และร้อยละ 1.0 สนับสนุนช่วยเหลือในการประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตามลำดับ

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละข้อ โดยไม่นำค่าของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่ตอบว่าไม่เคยได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงานมาคิดคำนวณ เพื่อจัดกลุ่มระดับการได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน พบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.00 เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีระดับการได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงานในระดับมาก 2 ด้าน คือการให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และการมาเยี่ยมเยียนและดูแลการปฏิบัติงานจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร โดยมีค่าเฉลี่ย 3.60 และ 3.56 ตามลำดับ มีระดับการได้รับการสนับสนุนในระดับปานกลาง 7 ด้าน คือการฝึกอบรมด้านการเกษตร สนับสนุนข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร สนับสนุนช่วยเหลือในการประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จัดให้ท่านได้มีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต/วัสดุทางการเกษตรจากโครงการส่งเสริมการเกษตรต่างๆ สนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน และการไปทัศนศึกษาดูงานการพัฒนาด้านการเกษตรต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.28 3.26 3.10 2.82 2.72 2.64 และ 2.64 ตามลำดับ และพบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีระดับการได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงานในระดับน้อย คือการสนับสนุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เบี้ยเลี้ยงในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 2.26

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

การศึกษาความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ประกอบด้วย 4 ประเด็น 1) การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน 2) ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน 3) การประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน และ 4) การติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยนำผลการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในแต่ละประเด็น ดังแสดงในตารางที่ 4.12 -4.16

ตารางที่ 4.12 สรุปความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202

บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. จัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน	4.19	0.503	เห็นด้วย
2. ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน	4.06	0.514	เห็นด้วย
3. ประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน	3.96	0.453	เห็นด้วย
4. ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.19	0.460	เห็นด้วย
รวม	4.09	0.400	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.09 เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่าทั้ง 4 ประเด็นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย คือติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.19 4.19 4.06 และ 3.96 ตามลำดับ จึงได้พิจารณารายประเด็นย่อยต่อไป ดังนี้

ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

n = 202

บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					\bar{X}	S.D.	แปลความ
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	เฉยๆ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
จัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน						4.19	0.503	เห็นด้วย
1. ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.)	0 (0.0)	0 (0.0)	9 (4.5)	139 (68.8)	54 (26.7)	4.22	0.513	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.)	0 (0.0)	1 (0.5)	15 (7.4)	137 (67.8)	49 (24.3)	4.16	0.560	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้านโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.19 เมื่อพิจารณารายประเด็น พบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้านในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) มีค่าเฉลี่ย 4.22 และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยในเรื่องการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.) มีค่าเฉลี่ย 4.16

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นด้านการร่วมกิจกรรมหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน

บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลความ
	จำนวน (ร้อยละ)							
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
ร่วมกิจกรรมหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน						4.06	0.514	เห็นด้วย
1..เป็นผู้รวบรวมข้อมูลปัญหา/ความต้องการด้านการเกษตรในหมู่บ้าน	0 (0.0)	3 (1.5)	25 (12.4)	139 (68.8)	35 (17.3)	4.02	0.598	เห็นด้วย
2. เข้าร่วมเวทีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน/ตำบล	0 (0.0)	1 (0.5)	17 (8.4)	145 (71.8)	39 (19.3)	4.10	0.537	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านด้านการร่วมกิจกรรมหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.06 เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยทั้งสองเรื่อง คือ เข้าร่วมเวทีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน/ตำบล และเป็นผู้รวบรวมข้อมูลปัญหา/ความต้องการด้านการเกษตรในหมู่บ้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 และ 4.02 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นด้านการประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของ
เกษตรกรในหมู่บ้าน

n = 202

บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรกร หมู่บ้าน	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					\bar{X}	S.D.	แปล ความ
	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
ประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรใน หมู่บ้าน						3.96	0.453	เห็นด้วย
1. ช่วยรวบรวมปัญหา/ความ ต้องการและข้อเสนอแนะทางด้าน การเกษตรจากเกษตรกรไปแจ้ง หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	0 (0.0)	2 (1.0)	28 (13.9)	141 (69.8)	31 (15.3)	4.00	0.577	เห็นด้วย
2. เป็นผู้ประสานเจ้าหน้าที่/ วิทยากร ในการจัดการเรียนรู้และ การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ให้แก่เกษตรกรในหมู่บ้าน	0 (0.0)	4 (2.0)	29 (14.4)	142 (70.3)	27 (13.4)	3.95	0.596	เห็นด้วย
3. แก้ไขปัญหาทางการเกษตร ให้แก่เกษตรกรในหมู่บ้าน	0 (0.0)	3 (1.5)	32 (15.8)	141 (69.8)	26 (12.9)	3.94	0.587	เห็นด้วย
4. เป็นผู้ประสานการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาการเกษตรของ อาสาสมัครเกษตรทุกสาขา และ องค์กรต่างๆ	0 (0.0)	1 (0.5)	42 (20.8)	133 (65.8)	26 (12.9)	3.91	0.592	เห็นด้วย
5. เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ด้าน การเกษตรในหมู่บ้าน	0 (0.0)	0 (0.0)	31 (15.3)	139 (68.8)	32 (15.8)	4.00	0.560	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
ของอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้านด้านการประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหา
ของเกษตรกรในหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 3.96 เมื่อพิจารณารายประเด็น
พบว่าอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยทั้งห้าประเด็น คือเป็นผู้เผยแพร่

ความรู้ด้านการเกษตรในหมู่บ้าน และช่วยรวบรวมปัญหา/ความต้องการและข้อเสนอแนะทางด้านการเกษตรจากเกษตรกรไปแจ้งหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้ประสานเจ้าหน้าที่/วิทยากรในการจัดการเรียนรู้และการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรให้แก่เกษตรกรในหมู่บ้าน แก้ไขปัญหาทางการเกษตรให้แก่เกษตรกรในหมู่บ้าน และเป็นผู้ประสานการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาการเกษตรของอาสาสมัครเกษตรทุกสาขา และองค์กรต่างๆ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.00 4.00 3.95 3.94 และ 3.91 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นด้านการติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

n = 202

บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	ระดับความคิดเห็น จำนวน (ร้อยละ)					\bar{X}	S.D.	แปลความ
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง						4.19	0.460	เห็นด้วย
1. การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยจากโรคแมลงศัตรูพืชระบาดในหมู่บ้าน	0 (0.0)	0 (0.0)	14 (6.9)	141 (69.8)	47 (23.3)	4.16	0.526	เห็นด้วย
2. การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยจากภัยพิบัติธรรมชาติในหมู่บ้าน	0 (0.0)	1 (0.5)	17 (8.4)	135 (66.8)	49 (24.3)	4.15	0.571	เห็นด้วย
3. ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้ประสบภัยในการเตรียมเอกสารหลักฐานการขอรับความช่วยเหลือ	0 (0.0)	0 (0.0)	17 (8.4)	137 (67.8)	48 (23.8)	4.15	0.547	เห็นด้วย
4. ร่วมสำรวจพื้นที่ประสบภัยกับเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	0 (0.0)	10 (5.0)	136 (67.3)	56 (27.7)	4.23	0.526	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5. ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	0.0 (0.0)	0.0 (0.0)	12 (5.9)	131 (64.9)	59 (29.2)	4.23	0.547	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านด้านการติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.19 เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 ประเด็น คือ ร่วมสำรวจพื้นที่ที่ประสบภัยกับเจ้าหน้าที่ และช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.23 เท่ากัน และพบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย 3 ประเด็น คือ การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยจากโรคแมลงศัตรูพืชระบาดในหมู่บ้าน ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้ประสบภัยในการเตรียมเอกสารหลักฐานการขอรับความช่วยเหลือ และการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยจากภัยพิบัติธรรมชาติในหมู่บ้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.16 4.15 และ 4.15 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัด

นครนายก

การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก ซึ่งประเมินโดยนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร/ผู้ที่ติดตามดูแลอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่ 1) การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน 2) ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน 3) การประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน และ 4) การติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยนำผลการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.17 การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202

บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. จัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน	3.39	0.778	ปานกลาง
2. ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน	3.13	0.861	ปานกลาง
3. ประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน	3.03	0.892	ปานกลาง
4. ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.34	0.827	ปานกลาง
รวม	3.27	0.773	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 ผลการวิจัยพบว่าผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.27 เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่าทั้ง 4 ประเด็นมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.39 3.34 3.13 และ 3.03 ตามลำดับ จึงได้พิจารณารายประเด็นย่อยต่อไป ดังนี้

ตารางที่ 4.18 การปฏิบัติงานด้านจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

n = 202

บทบาทหน้าที่	ระดับการปฏิบัติงานของ อกม.						\bar{X}	S.D.	แปล ความ
	จำนวน (ร้อยละ)								
	ไม่เคย ปฏิบัติ	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
จัดเก็บรวบรวมข้อมูล พื้นฐานด้านการเกษตรของ หมู่บ้าน							3.39	0.778	ปาน กลาง
1. ประชาสัมพันธ์ หลักเกณฑ์และขั้นตอนการ ขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.)	0 (0.0)	1 (0.5)	23 (11.4)	70 (34.7)	91 (45.0)	17 (8.4)	3.50	0.824	มาก
2. ช่วยอธิบาย แบบฟอร์มการขึ้นทะเบียน เกษตรกร (ทบก.)	0 (0.0)	2 (1.0)	41 (20.3)	81 (40.1)	65 (32.2)	13 (6.4)	3.23	0.880	ปาน กลาง
3. ช่วยตรวจสอบความ ครบถ้วน ถูกต้องของ เอกสารหลักฐาน และข้อมูล การขึ้นทะเบียน ทบก.	0 (0.0)	2 (1.0)	37 (18.3)	80 (39.6)	64 (31.7)	19 (9.4)	3.30	0.910	ปาน กลาง
4. มีการประชาสัมพันธ์ หลักเกณฑ์และขั้นตอนการ ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูก พืชเศรษฐกิจ (ทพศ.)	0 (0.0)	2 (1.0)	28 (13.9)	60 (29.7)	94 (46.5)	18 (8.9)	3.49	0.877	มาก
5. ช่วยอธิบาย แบบฟอร์มการขึ้นทะเบียน เกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.)	0 (0.0)	3 (1.5)	36 (17.8)	87 (43.1)	63 (31.2)	13 (6.4)	3.23	0.870	ปาน กลาง
6. ช่วยตรวจสอบความ ครบถ้วน ถูกต้องของ เอกสารหลักฐาน และข้อมูล การขึ้นทะเบียน ทพศ.	0 (0.0)	2 (1.0)	30 (14.9)	95 (47.0)	62 (30.7)	13 (6.4)	3.27	0.827	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

n = 202

บทบาทหน้าที่	ระดับการปฏิบัติงานของ อกม.						\bar{X}	S.D.	แปล ความ
	จำนวน (ร้อยละ)								
	ไม่เคย ปฏิบัติ	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
7. เข้าร่วมให้ข้อมูลและ ตรวจสอบในเวทีประชาคม การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.)	0 (0.0)	2 (1.0)	27 (13.4)	65 (32.2)	85 (42.1)	23 (11.4)	3.50	0.899	มาก
8. ร่วมกับเจ้าหน้าที่ออก คู่มือตรวจสอบแปลงของ เกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียน เกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.)	0 (0.0)	0 (0.0)	23 (11.4)	69 (34.2)	76 (37.6)	34 (16.8)	3.60	0.899	มาก

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิจัยพบว่าผลการปฏิบัติงานด้านจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.39 เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีผลการปฏิบัติงานในระดับมาก 4 ประเด็น คือ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ออกคู่มือตรวจสอบแปลงของเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.) ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) เข้าร่วมให้ข้อมูลและตรวจสอบในเวทีประชาคมการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.) และ มีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และขั้นตอนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.) โดยมีค่าเฉลี่ย 3.60 3.50 3.50 และ 3.49 ตามลำดับ และยังพบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีผลการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง 4 ประเด็น คือ ช่วยตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของเอกสารหลักฐาน และข้อมูลการขึ้นทะเบียน ทบก. ช่วยตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของเอกสารหลักฐาน และข้อมูลการขึ้นทะเบียน ทพศ. ช่วยอธิบายแบบฟอร์มการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) และช่วยอธิบายแบบฟอร์มการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.) โดยมีค่าเฉลี่ย 3.30 3.27 3.23 และ 3.23 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 การปฏิบัติงานด้านร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน

n = 202

บทบาทหน้าที่	ระดับการปฏิบัติงานของ อคม.						\bar{X}	S.D.	แปล ความ
	จำนวน (ร้อยละ)								
	ไม่เคย ปฏิบัติ	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
ร่วมกับกรรมการหมู่บ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน การจัดทำแผนพัฒนา การเกษตรระดับหมู่บ้าน							3.13	0.861	ปาน กลาง
1. รวบรวมข้อมูลปัญหา ความต้องการจาก อาสาสมัครเกษตร และ เกษตรกรในหมู่บ้าน	0 (0.0)	3 (1.5)	46 (22.8)	95 (47.0)	46 (22.8)	12 (5.9)	3.09	0.865	ปาน กลาง
2. เข้าร่วมเวทีการจัดทำ แผนพัฒนาการเกษตรระดับ หมู่บ้าน/ตำบล	0 (0.0)	2 (1.0)	46 (22.8)	87 (43.1)	49 (24.3)	18 (8.9)	3.17	0.917	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.19 ผลการวิจัยพบว่าผลการปฏิบัติงานด้านร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.13 เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีผลการปฏิบัติงานในปานกลางทั้ง 2 ประเด็น คือเข้าร่วมเวทีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน/และรวบรวมข้อมูลปัญหา ความต้องการจากอาสาสมัครเกษตร และเกษตรกรในหมู่บ้าน ตำบล โดยมีค่าเฉลี่ย 3.17 และ 3.09 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 การปฏิบัติงานด้านประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของ
เกษตรกรในหมู่บ้าน

n = 202

บทบาทหน้าที่	ระดับการปฏิบัติงานของ อคม.						\bar{X}	S.D.	แปล ความ
	จำนวน (ร้อยละ)								
	ไม่เคย ปฏิบัติ	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
ประสานงานในการถ่ายทอด ความรู้ และการแก้ไขปัญหา ของเกษตรกรในหมู่บ้าน							3.03	0.892	ปาน กลาง
1. สำรวจความต้องการ ความรู้ของเกษตรกรจาก อาสาสมัครเกษตร 13 สาขา และเกษตรกรในหมู่บ้าน	0 (0.0)	4 (2.0)	70 (34.7)	76 (37.6)	42 (20.8)	10 (5.0)	2.92	0.911	ปาน กลาง
2. ประสานงานเชิญ เจ้าหน้าที่/วิทยากรในการ ถ่ายทอดความรู้ด้าน การเกษตรให้กับเกษตรกร	0 (0.0)	4 (2.0)	59 (29.2)	73 (36.1)	51 (25.2)	15 (7.4)	3.07	0.959	ปาน กลาง
3. ประสานงาน เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา ของเกษตรกรในหมู่บ้าน	0 (0.0)	5 (2.5)	62 (30.7)	68 (33.7)	49 (24.3)	18 (8.9)	3.06	1.003	ปาน กลาง
4. ประสานการ ปฏิบัติงานด้านการ พัฒนาการเกษตรของ อาสาสมัครเกษตรทุกสาขา และองค์กรต่างๆ	0 (0.0)	4 (2.0)	71 (35.1)	71 (35.1)	44 (21.8)	12 (5.9)	2.95	0.942	ปาน กลาง
5. เผยแพร่ความรู้ด้าน การเกษตรในหมู่บ้าน	0 (0.0)	6 (3.0)	42 (20.8)	81 (40.1)	60 (29.7)	13 (6.4)	3.16	0.928	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.20 ผลการวิจัยพบว่าผลการปฏิบัติงานด้านประสานงานในการถ่ายทอด
ความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.03

เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีผลการปฏิบัติงานในระดับปานกลางทั้ง 5 ประเด็น คือเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรในหมู่บ้าน ประสานงานเชิญเจ้าหน้าที่/วิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกร ประสานงานเจ้าหน้าที่/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน ประสานการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาการเกษตรของอาสาสมัครเกษตรทุกสาขา และองค์กรต่างๆ และสำรวจความต้องการความรู้ของเกษตรกรจากอาสาสมัครเกษตร 13 สาขา และเกษตรกรในหมู่บ้าน โดยมีค่าเฉลี่ยคือ 3.16 3.07 3.06 2.95 และ 2.92 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 การปฏิบัติงานด้านติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์
ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

n = 202

บทบาทหน้าที่	ระดับการปฏิบัติงานของ อคม.						\bar{X}	S.D.	แปล ความ
	จำนวน (ร้อยละ)								
	ไม่เคย ปฏิบัติ	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
ติดตามสถานการณ์ การเกษตรในหมู่บ้านและ รายงานเหตุการณ์ฉุกเฉิน เร่งด่วนต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง							3.34		ปาน กลาง
1. การเฝ้าระวังและแจ้ง เตือนภัยจากโรคแมลง ศัตรูพืชระบาดในหมู่บ้าน	0 (0.0)	2 (1.0)	45 (22.3)	71 (35.1)	66 (32.7)	18 (8.9)	3.26	0.939	ปาน กลาง
2. การเฝ้าระวังและแจ้ง เตือนภัยจากภัยพิบัติ ธรรมชาติในหมู่บ้าน	0 (0.0)	2 (1.0)	44 (21.8)	75 (37.1)	64 (31.7)	17 (8.4)	3.25	0.924	ปาน กลาง
3. ให้คำแนะนำปรึกษา แก่ผู้ประสบภัยในการเตรียม เอกสารหลักฐานการขอรับ ความช่วยเหลือ	0 (0.0)	4 (2.0)	40 (19.8)	89 (44.1)	48 (23.8)	21 (10.4)	3.21	0.944	ปาน กลาง
4. ช่วยนัดหมาย เกษตรกร	0 (0.0)	1 (0.5)	16 (7.9)	82 (40.6)	76 (37.6)	27 (13.4)	3.55	0.840	มาก
5. ช่วยรวบรวมและ ตรวจสอบหลักฐานเบื้องต้น	0 (0.0)	2 (1.0)	31 (15.3)	88 (43.6)	60 (29.7)	21 (10.4)	3.33	0.894	ปาน กลาง
6. ร่วมสำรวจพื้นที่ ประสบภัยกับเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	1 (0.5)	29 (14.4)	76 (37.6)	68 (33.7)	28 (13.9)	3.46	0.920	มาก
7. รายงานการเกิดภัย พิบัติต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	0 (0.0)	2 (1.0)	36 (17.8)	82 (40.6)	62 (30.7)	20 (9.9)	3.31	0.911	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.21 ผลการวิจัยพบว่าผลการปฏิบัติงานด้านติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.34 เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีผลการปฏิบัติงานในระดับมาก 2 ประเด็น คือช่วยนัดหมายเกษตรกร และร่วมสำรวจพื้นที่ประสบภัยกับเจ้าหน้าที่ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.55 และ 3.46 ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ประเด็น ได้แก่ ช่วยรวบรวมและตรวจสอบหลักฐานเบื้องต้น รายงานการเกิดภัยพิบัติต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยจากโรคแมลงศัตรูพืชระบาดในหมู่บ้าน การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยจากภัยพิบัติธรรมชาติในหมู่บ้าน และให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้ประสบภัยในการเตรียมเอกสารหลักฐานการขอรับความช่วยเหลือ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.33 3.31 3.26 3.25 และ 3.21 ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หาความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้รวมของครัวเรือนต่อปี พื้นที่ทำการเกษตร ความเป็นผู้นำในชุมชน การเป็นอาสาสมัครเกษตรสาขาอื่นๆ การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร และการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร การได้รับการฝึกอบรม แหล่งความรู้ด้านการเกษตร การได้รับการสนับสนุน การปฏิบัติงานจากหน่วยงาน และความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ด้วยการหาความเกี่ยวข้องของตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม คือ ผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน โดยใช้สถิติ T-Test การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ดังนี้

5.1 การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสถิติ T-Test

สมมติฐาน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่มีปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ความเป็นผู้นำในชุมชน การเป็นอาสาสมัครเกษตรสาขาอื่นๆ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตรต่างกันมีผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) จัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน 2) ร่วมกิจกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน 3) ประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน และ 4) ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ความเป็นผู้นำในชุมชน และการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตรกับผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ปัจจัย	ผลการปฏิบัติงาน	
	t	Sig. (2-tailed)
1. เพศ	-0.632	0.528
2. ความเป็นผู้นำในชุมชน	-1.470	0.143
3. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร	-0.032	0.975

จากตารางที่ 4.22 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ t-test พบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่มี เพศ ความเป็นผู้นำในชุมชน และการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร ต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงแยกพิจารณาเป็นรายด้าน ดังแสดงในตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ความเป็นผู้นำในชุมชน และการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร
การเกษตรกับผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน
(รายด้าน)

ปัจจัย	ผลการปฏิบัติงาน							
	จัดเก็บรวบรวม		จัดทำแผนพัฒนา		ประสานงานในการ		ติดตามสถานการณ์	
	ข้อมูลฯ		การเกษตรฯ		ถ่ายทอดความรู้ฯ		การเกษตรฯ	
	t	Sig. (2-tailed)	t	Sig. (2-tailed)	t	Sig. (2-tailed)	t	Sig. (2-tailed)
1. เพศ	-0.388	0.699	-0.803	0.423	-0.373	0.710	-0.913	0.362
2. ความเป็นผู้นำ ในชุมชน	-1.931	0.055	-1.263	0.208	-0.695	0.488	-1.334	0.184
3. การเป็นสมาชิก กลุ่ม/องค์กร เกษตรกร	-0.505	0.614	-0.163	0.870	0.593	0.554	0.041	0.968

จากตารางที่ 4.23 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ t-test พบว่า อาสาสมัคร
เกษตรหมู่บ้านที่มี เพศ ความเป็นผู้นำในชุมชน และการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร ต่างกัน
มีผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นอาสาสมัครเกษตรสาขาอื่นๆ กับผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ปัจจัย	ผลการปฏิบัติงาน							
	จัดเก็บรวบรวม		จัดทำแผนพัฒนา		ประสานงานในการ		ติดตามสถานการณ์	
	ข้อมูลฯ		การเกษตรฯ		ถ่ายทอดความรู้ฯ		การเกษตรฯ	
	t	Sig. (2-tailed)	t	Sig. (2-tailed)	t	Sig. (2-tailed)	t	Sig. (2-tailed)
1. อาสาสมัคร เกษตรและ สหกรณ์	0.100	0.921	0.306	0.760	0.080	0.937	0.131	0.897
2. อาสาสมัครฝน หลวง	-0.626	0.532	-1.011	0.313	-0.637	0.525	0.237	0.813
3. อาสาสมัคร เกษตรด้านบัญชี	-0.167	0.867	-0.126	0.900	-0.578	0.564	-0.391	0.696
4. ประมงอาสา	0.069	0.945	-0.574	0.567	-0.551	0.582	-0.317	0.752
5. อาสาปศุสัตว์	0.379	0.705	0.269	0.788	1.026	0.306	-0.215	0.830
6. หมอดินอาสา	-0.986	0.325	-1.996	0.047*	-1.746	0.082	-1.443	0.151
7. เกษตรหมู่บ้าน	1.924	0.056	2.692	0.008**	2.433	0.016*	3.182	0.002**
8. อาสาสมัคร สหกรณ์	0.910	0.364	-0.443	0.658	-0.426	0.671	0.613	0.540
9. อาสาสมัคร ชลประทาน	-0.820	0.413	-1.237	0.218	-1.110	0.268	-1.124	0.263
10. อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม	0.137	0.891	-0.607	0.544	-0.745	0.457	-0.032	0.975
11. อาสาสมัคร ชวานาชั้นนำ	-0.605	0.546	-1.516	0.131	-1.577	0.116	-0.332	0.740
12. ผู้แทนสภา เกษตรกรระดับ หมู่บ้าน	1.050	0.295	0.937	0.350	0.285	0.776	1.453	0.148

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.24 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ t -test พบว่า อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่เป็นอาสาสมัครเกษตรสาขาอื่นๆ ต่างกันได้แก่ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่เป็นหมอดินอาสา มีผลการปฏิบัติงานด้าน ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่เป็นเกษตรหมู่บ้าน มีผลการปฏิบัติงานด้านร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีผลการปฏิบัติงานด้านประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

(One way ANOVA)

สมมติฐาน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่มีปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อายุ และ ระดับการศึกษา จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้รวมของครัวเรือนต่อปี พื้นที่ทำการเกษตร และการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) จัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน 2) ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน 3) ประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน และ 4) ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมกับ
ผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ปัจจัย	ผลการปฏิบัติงาน	
	F	Sig.
1. กลุ่มอายุ	2.092	0.102
2. ระดับการศึกษา	4.915	0.001**
3. กลุ่มจำนวนแรงงานในครัวเรือน	3.531	0.310
4. กลุ่มรายได้รวมของครัวเรือน	0.621	0.684
5. กลุ่มพื้นที่ทำการเกษตร	0.520	0.721
6. กลุ่มการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	3.704	0.006**

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.25 ผลการทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่มีอายุ จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้รวมของครัวเรือน/ปี และพื้นที่ทำการเกษตร ต่างกันมีผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาและการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่างกันมีผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการทดสอบดังแสดงในตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมกับ ผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (รายด้าน)

ปัจจัย	ผลการปฏิบัติงาน							
	จัดเก็บรวบรวม		จัดทำแผนพัฒนา		ประสานงานใน		ติดตาม	
	ข้อมูลฯ		การเกษตรฯ		การถ่ายทอด		สถานการณ์	
	F	Sig	F	Sig	F	Sig	F	Sig
1. กลุ่มอายุ	3.211	0.024*	1.936	0.125	0.474	0.701	2.273	0.081
2. ระดับการศึกษา	4.950	0.001**	5.119	0.001**	3.098	0.017*	4.714	0.001**
3. กลุ่มจำนวนแรงงานใน ครัวเรือน	3.335	0.038*	4.016	0.020*	3.086	0.048*	2.609	0.076
4. กลุ่มรายได้รวมของ ครัวเรือน/ปี	0.57	0.723	0.914	0.473	1.592	0.168	0.500	0.776
5. กลุ่มพื้นที่ทำการเกษตร	0.212	0.932	0.802	0.525	1.006	0.405	0.924	0.451
6. กลุ่มการติดต่อกับ เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตร	5.366	0.000**	2.409	0.051	1.474	0.230	3.872	0.005**

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.26 ผลการทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่มีอายุต่างกันมีผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้านแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และการติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนการประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนต่างกันมีผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และการประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน และการติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.3 การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)

สมมติฐาน ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ได้แก่ การได้รับการฝึกอบรม แหล่งความรู้ด้านการเกษตร การได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงาน และความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) จัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน 2) ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน 3) ประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน และ 4) ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 4.27 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอื่นๆ กับผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ
อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ยการ ได้รับการ ฝึกอบรม	ค่าเฉลี่ยแหล่ง ความรู้ด้าน การเกษตร	ค่าเฉลี่ยการ ได้รับการ สนับสนุนการ ปฏิบัติงานจาก หน่วยงาน	ค่าเฉลี่ยความ คิดเห็นต่อการ ปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่	ค่าเฉลี่ยการ ปฏิบัติงานของ อาสาสมัคร เกษตรหมู่บ้าน
ค่าเฉลี่ยการได้รับ การฝึกอบรม					
ค่าเฉลี่ยแหล่ง ความรู้ด้าน การเกษตร	0.721**				
ค่าเฉลี่ยการได้รับ การสนับสนุนการ ปฏิบัติงานจาก หน่วยงาน	0.638**	0.741**			
ค่าเฉลี่ยความ คิดเห็นต่อการ ปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่	0.279**	0.348**	0.368**		
ค่าเฉลี่ยการ ปฏิบัติงานของ อาสาสมัครเกษตร หมู่บ้าน	0.288**	0.250**	0.232**	0.228**	

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.27 ผลการทดสอบโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)
ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า การได้รับการฝึกอบรม แหล่งความรู้ด้านการเกษตร การ
ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงาน และความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท
หน้าที่ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านใน
ภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการทดสอบ
ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอื่นๆ กับผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (รายด้าน)

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ยการ ได้รับการ ฝึกอบรม	ค่าเฉลี่ยแหล่ง ความรู้ด้าน การเกษตร	ค่าเฉลี่ยการได้รับ การสนับสนุนการ ปฏิบัติงานจาก หน่วยงาน	ค่าเฉลี่ยความ คิดเห็นต่อการ ปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่	ค่าเฉลี่ยการ ปฏิบัติงาน จัดเก็บรวบรวม ข้อมูลฯ	ค่าเฉลี่ยการ ปฏิบัติงานจัดทำ แผนพัฒนา การเกษตรฯ	ค่าเฉลี่ยการ ปฏิบัติงาน ประสานงานใน การถ่ายทอด ความรู้ฯ	ค่าเฉลี่ยการ ปฏิบัติงานติดตาม สถานการณ์ การเกษตรฯ
ค่าเฉลี่ยการได้รับการฝึกอบรม								
ค่าเฉลี่ยแหล่งความรู้ด้านการเกษตร	0.721**							
ค่าเฉลี่ยการได้รับการสนับสนุนการ ปฏิบัติงานจากหน่วยงาน	0.638**	0.741**						
ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่	0.279**	0.348**	0.368**					
ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานจัดเก็บ รวบรวมข้อมูลฯ	0.290**	0.256**	0.277**	0.210**				
ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานจัดทำ แผนพัฒนาการเกษตรฯ	0.270**	0.226**	0.185**	0.185**	0.806**			
ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานประสานงาน ในการถ่ายทอดความรู้ฯ	0.259**	0.226**	0.184**	0.242**	0.724**	0.880**		
ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานติดตาม สถานการณ์การเกษตรฯ	0.255**	0.216**	0.186**	0.201**	0.888**	0.856**	0.810**	

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.28 ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่กับผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) พบว่า การได้รับการฝึกอบรม แหล่งความรู้ด้านการเกษตร การได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานจากหน่วยงาน และความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน และติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 6 ปัญหา และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก

6.1 ปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่

ข้อมูลด้านปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นปัญหาไว้จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ปัญหาด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน ปัญหาด้านการร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ปัญหาด้านการประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน ปัญหาด้านติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปัญหาด้านอื่นๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.29 ปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202

ประเด็นปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน	67	33.2
2. การร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน	30	14.9
3. การประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน	51	25.2
4. ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	30	14.9
5. ปัญหาด้านอื่นๆ	22	10.9

จากตารางที่ 4.29 อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 33.2 มีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน รองลงมา ร้อยละ 25.2 มีปัญหาด้านการประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน ร้อยละ 14.9 เท่ากัน มีปัญหาด้านการร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน และปัญหาด้านติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 10.9 มีปัญหาด้านอื่นๆ โดยแสดงรายละเอียดในแต่ละประเด็น ดังนี้

ตารางที่ 4.30 ปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้านด้านการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

n = 202		
ประเด็นปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน		
1. การขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.)	39	19.3
- เกษตรกรบางรายไม่ให้ความสำคัญกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.)	20	9.9
- เกษตรกรมักนำเอกสารที่ต้องใช้ในการขึ้นทะเบียนมาไม่ครบตามระเบียบ	14	6.9
- แบบฟอร์มการขึ้นทะเบียนมีรายละเอียดมากเกินไป	5	2.5
2. การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.)	28	13.9
- เกษตรกรมักนำเอกสารที่ต้องใช้ในการขึ้นทะเบียนมาไม่ครบตามระเบียบ	13	6.4
- เกษตรกรบางรายไม่ลงข้อมูลในแบบฟอร์มการขึ้นทะเบียนตามความเป็นจริง	7	3.5
- แบบฟอร์มการขึ้นทะเบียนมีรายละเอียดมากเกินไป	5	2.5
- ขาดความรู้เรื่องเอกสารสิทธิที่ดิน	3	1.5

จากตารางที่ 4.30 อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน มีปัญหาในการปฏิบัติงานจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของหมู่บ้าน โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ การขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) และการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.) ผลการวิจัยพบว่า

ปัญหาในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน ร้อยละ 9.9 เห็นว่าปัญหาเกิดจากเกษตรกรบางรายไม่ให้ความสำคัญกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ร้อยละ 6.9 เกษตรกรมักนำเอกสารที่ต้องใช้ในการขึ้นทะเบียนมาไม่ครบตามระเบียบ และร้อยละ 2.5 เห็นว่าแบบฟอร์มการขึ้นทะเบียนมีรายละเอียดมากเกินไป

ปัญหาในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ (ทพศ.) อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน ร้อยละ 6.4 เห็นว่าปัญหาเกิดจากเกษตรกรมักนำเอกสารที่ต้องใช้ในการขึ้นทะเบียนมาไม่ครบตามระเบียบ ร้อยละ 3.5 เกษตรกรบางรายไม่ลงข้อมูลในแบบฟอร์มการขึ้นทะเบียนตามความเป็นจริง ร้อยละ 2.5 แบบฟอร์มการขึ้นทะเบียนมีรายละเอียดมากเกินไป และร้อยละ 1.5 เห็นว่าปัญหาเกิดจากอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้านขาดความรู้เรื่องเอกสารสิทธิที่ดิน

ตารางที่ 4.31 ปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านด้าน
การร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผน
พัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน

n = 202

ประเด็นปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ร่วมกับกรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน		
1. การรวบรวมข้อมูลปัญหาความต้องการด้านการเกษตรในหมู่บ้าน - ขาดความร่วมมือจากเกษตรกรในพื้นที่	14	6.9
2. การเข้าร่วมเวทีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน/ตำบล - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เห็น	16	7.9
ความสำคัญของแผนพัฒนาการเกษตรของหมู่บ้าน		

จากตารางที่ 4.31 อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน มีปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกับ
กรรมการหมู่บ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน โดย
แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลปัญหาความต้องการด้านการเกษตรในหมู่บ้าน และ
การเข้าร่วมเวทีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน/ตำบล ผลการวิจัยพบว่า

ปัญหาการรวบรวมข้อมูลปัญหาความต้องการด้านการเกษตรในหมู่บ้าน อาสาสมัคร
เกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 6.9 เห็นว่าปัญหาเกิดจากขาดความร่วมมือจากเกษตรกรในพื้นที่

ปัญหาในการเข้าร่วมเวทีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน/ตำบล อาสาสมัคร
เกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 7.9 เห็นว่าปัญหาเกิดจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญของแผนพัฒนาการเกษตรของหมู่บ้าน

ตารางที่ 4.32 ปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้านด้าน
การประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร
ในหมู่บ้าน

n = 202

ประเด็นปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของ เกษตรกรในหมู่บ้าน		
1. การสำรวจความต้องการความรู้ของเกษตรกรไปแจ้งหน่วยงานต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง	20	9.9
- ขาดความร่วมมือจากเกษตรกรในพื้นที่	13	6.4
- ความต้องการของเกษตรกรไม่ตรงกับที่หน่วยงานนำมาสนับสนุน	5	2.5
- เกษตรกรมีความต้องการที่หลากหลาย	2	1.0
2. ประสานงานเจ้าหน้าที่วิทยากรในการจัดการเรียนรู้และถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรในหมู่บ้าน	9	4.5
- ไม่รู้จักเจ้าหน้าที่ที่สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้	9	4.5
3. การแก้ไขปัญหาการเกษตรให้กับเกษตรกรในหมู่บ้าน	22	10.9
- ขาดความรู้และวิชาการด้านการเกษตรบางเรื่อง	16	7.9
- เกษตรกรในหมู่บ้านไม่เชื่อถือ	6	3.0

จากตารางที่ 4.32 อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน มีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการ
ประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ และการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในหมู่บ้าน โดยแบ่งออกเป็น
3 ประเด็น ได้แก่ การสำรวจความต้องการความรู้ของเกษตรกรไปแจ้งหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
ประสานงานเจ้าหน้าที่วิทยากรในการจัดการเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรในหมู่บ้าน และ
การแก้ไขปัญหาการเกษตรให้กับเกษตรกรในหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า

ปัญหาในการสำรวจความต้องการความรู้ของเกษตรกรไปแจ้งหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน ร้อยละ 6.4 เห็นว่าปัญหาเกิดจากขาดความร่วมมือจากเกษตรกรในพื้นที่
ร้อยละ 2.5 ความต้องการของเกษตรกรไม่ตรงกับที่หน่วยงานนำมาสนับสนุน และร้อยละ 1.0 เกษตรกร
มีความต้องการที่หลากหลาย

ปัญหาในการประสานงานเจ้าหน้าที่/วิทยากรในการจัดการเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรในหมู่บ้าน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 4.5 เห็นว่าปัญหาเกิดจากอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านไม่รู้จักเจ้าหน้าที่ที่สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้

ปัญหาในการแก้ไขปัญหาการเกษตรให้กับเกษตรกรในหมู่บ้าน อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 7.9 เห็นว่าปัญหาเกิดจากอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านขาดความรู้และวิชาการด้านการเกษตรบางเรื่อง ร้อยละ 3.0 เกิดจากเกษตรกรในหมู่บ้านไม่เชื่อถือในตัวอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ตารางที่ 4.33 ปัญหาในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านด้านติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

n = 202		
ประเด็นปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		
1. การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยจากโรคแมลงศัตรูพืชระบาด	17	8.4
- เกษตรกรมักไม่เชื่อคำเตือน	10	5.0
- ขาดความรู้เรื่องโรค-แมลงศัตรูพืช	5	2.5
- ขาดวัสดุ อุปกรณ์ในการทำงาน	2	1.0
2. การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยจากภัยพิบัติธรรมชาติ	13	6.4
- เกษตรกรมักไม่เชื่อคำเตือน	13	6.4

จากตารางที่ 4.33 อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน มีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการติดตามสถานการณ์การเกษตรในหมู่บ้านและรายงานเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยจากโรคแมลงศัตรูพืชระบาด และการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยจากภัยพิบัติธรรมชาติ ผลการวิจัยพบว่า

ปัญหาในการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยจากโรคแมลงศัตรูพืชระบาด อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 5.0 เห็นว่าเกิดจากเกษตรกรมักไม่เชื่อคำเตือน ร้อยละ 2.5 อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านขาดความรู้เรื่องโรค-แมลงศัตรูพืช และร้อยละ 1.0 ขาดวัสดุ อุปกรณ์ในการทำงาน

ปัญหาในการเฟ้ระวังและแจ้งเต็อนภ้ยจากภ้ยพิบัติธรรมชาติ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ6.4 เห็นว่าเกิดจากเกษตรกรรมกัไม่เชื่อคำเต็อนของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ตารางที่ 4.34 ปัญหาด้านอื่นๆ ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202		
ประเด็นปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ด้านอื่นๆ	22	10.9
1. เกษตรกรไม่รู้ว่อกม.มีหน้าที่อะไร	8	4.0
2. ขาดความสามัคคีของเกษตรกรในหมู่บ้าน	7	3.5
3. ไม่มีการสร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง อสม.	6	3.0
4. การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ไม่สะดวก เนื่องจากขับรถไม่ได้	1	0.5

จากตารางที่ 4.34 ปัญหาด้านอื่นๆ อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 4.0 เห็นว่าปัญหาเกิดจากเกษตรกรไม่รู้ว่อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านมีหน้าที่อะไร ร้อยละ 3.5 ขาดความสามัคคีของเกษตรกรในหมู่บ้าน ร้อยละ 3.0 ไม่มีการสร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน และร้อยละ 0.5 เกิดจากการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ไม่สะดวก เนื่องจากขับรถไม่ได้

6.1 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นคำถามปลายเปิด ให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านแสดงความคิดเห็น ดังแสดงในตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

n = 202

ประเด็นข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ค่าตอบแทน/สวัสดิการในการปฏิบัติงานให้แก่ อกม.	52	25.7
2. จัดอบรมให้ความรู้ด้านการเกษตรแก่ อกม.ให้มากขึ้น	33	16.3
3. นำ อกม.ไปทัศนศึกษาดูงานในพื้นที่อื่นๆ เพื่อนำความรู้มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์	14	6.9
4. ให้ อปท. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของ อกม.	11	5.4
5. จัดให้ อกม. ได้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันมากขึ้น	7	3.5
6. มีแผนการปฏิบัติงานของ อกม.ที่ชัดเจน	5	2.5
7. ให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประสานงานกับ อกม. และอาสาสมัครเกษตรอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง	4	2.0
8. อื่นๆ	11	5.4

จากตารางที่ 4.35 ผลการวิจัย พบว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 25.7 เสนอแนะให้มีค่าตอบแทนหรือสวัสดิการในการปฏิบัติงานให้แก่อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน รองลงมาร้อยละ 16.3 เสนอให้มีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านการเกษตรแก่อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ให้มากขึ้น ร้อยละ 6.9 ให้นำอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านไปทัศนศึกษาดูงานในพื้นที่อื่นๆ เพื่อนำความรู้มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ ร้อยละ 5.4 ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 3.5 จัดให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านได้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันมากขึ้น ร้อยละ 2.5 ควรมีแผนการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่ชัดเจน ร้อยละ 2.0 ให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประสานงานกับอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านและอาสาสมัครเกษตรอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 11.0 มีข้อเสนอแนะอื่นๆ ได้แก่ ให้มีการเพิ่มจำนวนอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในแต่ละหมู่บ้านให้มากขึ้น ให้คัดเลือกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านที่เป็นคนรุ่นใหม่เข้ามาทำงาน ใช้ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในการขับเคลื่อนงานอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน สนับสนุนให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย เป็นต้น

6.2 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นคำถามปลายเปิด ให้นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร/ผู้ที่ติดตามดูแลอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน โดยกำหนดประเด็นข้อเสนอแนะไว้จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ 1) ความรู้ ความสามารถด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรม 2) ความสามารถในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือให้คำแนะนำปรึกษากับผู้อื่น 3) ทักษะคิดต่อการปฏิบัติงานในฐานะอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) 4) ความสามารถด้านการติดต่อสื่อสาร และการประสานงาน 5) ทักษะในการเป็นผู้นำเกษตรกร 6) อื่นๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ประเด็นข้อเสนอแนะ	n = 202	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ความรู้ ความสามารถด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรม	37	18.3
2. ความสามารถในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือให้คำแนะนำปรึกษากับผู้อื่น	39	19.3
3. ทักษะคิดต่อการปฏิบัติงานในฐานะอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)	19	9.4
4. ความสามารถด้านการติดต่อสื่อสาร และการประสานงาน	7	3.5
5. ทักษะในการเป็นผู้นำเกษตรกร	16	7.9
6. อื่นๆ	9	4.5

จากตารางที่ 4.36 ผลการวิจัยพบว่านักวิชาการส่งเสริมการเกษตร/ผู้ที่ติดตามดูแลอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 19.3 เสนอแนะว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านควรได้รับการพัฒนาศักยภาพในเรื่องความสามารถในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือให้คำแนะนำปรึกษากับผู้อื่น รองลงมา ร้อยละ 18.3 เรื่อง ความรู้ ความสามารถด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 9.4 เรื่อง ทักษะคิดต่อการปฏิบัติงานในฐานะอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ร้อยละ 7.9 ทักษะในการเป็นผู้นำเกษตรกร ร้อยละ 3.5 ความสามารถด้านการติดต่อสื่อสาร และการประสานงาน และ ร้อยละ 4.5 เรื่องอื่นๆ โดยแสดงรายละเอียดในแต่ละประเด็น ดังนี้

ตารางที่ 4.37 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (ความรู้ ความสามารถ ด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรม)

n = 202		
ประเด็นข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ ความสามารถด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรม		
1. ความรู้เรื่อง โรคและแมลงศัตรูพืช	8	4.0
2. การลดต้นทุนการผลิตพืช	7	3.5
3. ความรู้เรื่อง ไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชผัก	6	3.0
4. ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่	6	3.0
5. การดูแลและฟื้นฟูต้นไม้อหลังน้ำท่วม	4	2.0
6. ความรู้เรื่องการผลิตข้าว	3	1.5
7. การเลือกใช้สารเคมีที่ถูกต้องและเหมาะสม	2	1.0
8. การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	1	0.5

จากตารางที่ 4.37 ผลการวิจัยพบว่า นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร/ผู้ที่ติดตามดูแลอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก ได้แก่

ความรู้ ความสามารถด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลการวิจัยพบว่า นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร/ผู้ที่ติดตามดูแลอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ร้อยละ 4.0 เสนอแนะว่าอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านควรได้รับการพัฒนาความรู้เรื่อง โรคและแมลงศัตรูพืช ร้อยละ 3.5 เสนอแนะว่าควรได้รับการพัฒนาความรู้เรื่อง การลดต้นทุนการผลิตพืช ร้อยละ 3.0 เท่ากัน เสนอแนะว่าควรได้รับการพัฒนาความรู้เรื่อง ไม้ผล ไม้ยืนต้น และพืชผัก และความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ ร้อยละ 2.0 เสนอแนะว่าควรได้รับการพัฒนาความรู้เรื่องการดูแลและฟื้นฟูต้นไม้อหลังน้ำท่วม ร้อยละ 1.5 เสนอแนะว่าควรได้รับการพัฒนาความรู้เรื่องการผลิตข้าว ร้อยละ 1.0 เสนอแนะว่าควรได้รับการพัฒนาเรื่อง การเลือกใช้สารเคมีที่ถูกต้องและเหมาะสม และร้อยละ 0.5 เสนอแนะว่าควรได้รับการพัฒนาในเรื่องการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

ตารางที่ 4.38 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (ความสามารถในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือให้คำแนะนำปรึกษากับผู้อื่น ทักษะการปฏิบัติงานในฐานะอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และความสามารถด้านการติดต่อสื่อสาร และการประสานงาน)

n = 202		
ประเด็นข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสามารถในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือให้คำแนะนำปรึกษากับผู้อื่น		
1. ฝึกการเป็นวิทยากรเกษตรกร	30	14.9
2. เทคนิคการพูดในชุมชน	9	4.5
ทักษะการปฏิบัติงานในฐานะอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)		
1. ทบทวนบทบาทหน้าที่ของ อกม.	19	9.4
ความสามารถด้านการติดต่อสื่อสาร และการประสานงาน		
1. ทักษะการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ	7	3.5

ความสามารถในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือให้คำแนะนำปรึกษากับผู้อื่น ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 14.9 เสนอแนะว่าควรฝึกการเป็นวิทยากรเกษตรกร และร้อยละ 4.5 ควรฝึกเทคนิคการพูดในชุมชน ให้แก่อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ทักษะการปฏิบัติงานในฐานะอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 9.4 เสนอแนะว่าควรทบทวนบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านให้ทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานในฐานะอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ความสามารถด้านการติดต่อสื่อสาร และการประสานงาน ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 3.5 เสนอแนะว่าควรพัฒนาทักษะการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพให้แก่อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

ตารางที่ 4.39 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (ทักษะในการเป็นผู้นำเกษตรกร และอื่นๆ)

ประเด็นข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทักษะในการเป็นผู้นำเกษตรกร		
1. บุคลิกภาพของผู้นำ	8	4.0
2. การเป็นผู้นำที่ดี	8	4.0
อื่นๆ		
1. ถ่ายทอดความรู้ในกิจกรรมที่อาสาสมัครเกษตรดำเนินการอยู่	7	3.5
2. พา ออก. ไปทัศนศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน	2	1.0

ทักษะในการเป็นผู้นำเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 4.0 เสนอแนะว่าควรพัฒนาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านให้มีบุคลิกภาพของผู้นำ และเข้าใจหลักการเป็นผู้นำที่ดี

อื่นๆ ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 3.5 เสนอแนะว่าควรมีการถ่ายทอดความรู้ในกิจกรรมที่อาสาสมัครเกษตรดำเนินการอยู่ และร้อยละ 1.0 เสนอแนะว่าพาอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้านไปทัศนศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน